

Nieuwsbrief Ballast Nedam Pensioenfonds

Voor u ligt de nieuwsbrief van uw Pensioenfonds. Op korte termijn nemen wij een aantal maatregelen om de financiële situatie te stabiliseren. Ook wordt de pensioenregeling gewijzigd om tot een beter houdbare regeling te komen. In deze nieuwsbrief staan we stil bij deze maatregelen en de gevolgen voor uw pensioen. Daarnaast gaan we in op enkele andere actuele ontwikkelingen.

1. Nieuwe pensioenregeling *Regeling op 3 punten gewijzigd*

Kort geleden hebben wij u per brief laten weten dat met ingang van 1 januari 2013 uw pensioenregeling wijzigt. Zoals in de brief vermeld betreft het wijzigingen die door de werkgever zijn voorgesteld, die onlangs door de COR namens alle werknemers zijn geaccordeerd. Het betreft aanpassing van de pensioenregeling op onderdelen. De wijzigingen zijn wel belangrijk. Hieronder leest u wat er verandert en waarom we dat doen. Verder laten we zien wat dit voor uw pensioen betekent.

Wat is straks anders?

Inhaaltoeslag afgeschaft

U bouwt pensioen op, of u ontvangt een pensioenuitkering. Dat (opgebouwde) pensioen proberen wij ieder jaar met een *toeslag* te verhogen (*indexeren*). Die verhoging is nodig, omdat het leven elk jaar duurder wordt. De gevolgen daarvan worden door de verhoging van uw pensioen zo veel mogelijk gecompenseerd.

De laatste jaren lukt het ons niet om uw pensioen(uitkering) te verhogen. We hebben daar namelijk te weinig geld voor. In het reglement staat nu nog dat we zo'n gemiste pensioenverhoging later alsnog kunnen geven. Dat noemen we een *inhaaltoeslag*. Die inhaaltoeslag gaat nu uit het reglement.

Herstellen van pensioenverlagingen en gekorte opbouw vervalt

Dat wij de pensioenen niet kunnen verhogen is een teken dat het in financieel opzicht niet zo goed met het Pensioenfonds gaat. Sterker: we moeten de pensioenen zelfs gaan verlagen. U hebt hierover in maart 2012 een nieuwsbrief ontvangen. Verderop in deze nieuwsbrief leest u meer over het verlagen van uw pensioen.

Op dit moment staat in het reglement dat zo'n pensioenverlaging later - als het weer beter gaat - kan worden hersteld. Deze bepaling komt in het nieuwe reglement ook te vervallen. Daarnaast hebben wij de deelnemers die nog pensioen opbouwen laten weten dat het opbouwpercentage in 2013 wordt verlaagd. Op dit moment staat in het reglement dat zo'n verlaging wordt hersteld. Ook deze bepaling komt in het nieuwe reglement te vervallen.

Let op: deze aanpassingen gaan in vanaf 1 januari 2013. De korting die reeds per 31 december 2010 is doorgevoerd proberen we nog wel te herstellen conform het huidige reglement.

Dit geldt ook voor gemiste toeslagen in de periode januari 2008 tot met en 2012. We kijken altijd maximaal vijf jaar terug en vanaf 1 januari 2013 kunnen er geen nieuwe gemiste toeslagen meer bijkomen: de inhaaltoeslagen 'lopen er dus uit')

Op de opgebouwde pensioenaanspraken van deelnemers worden jaarlijks toeslagen verleend van maximaal de loonindex voor de Bouwnijverheid. Op de opgebouwde pensioenaanspraken van gewezen deelnemers en op de ingegane pensioenen worden jaarlijks toeslagen verleend van maximaal de prijsindex alle huishoudens. Het Bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre pensioenrechten en pensioenaanspraken worden aangepast. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald. De toeslagverlening wordt uit beleggingsrendement gefinancierd.

Garantiebepaling Bpf wijzigt

De derde verandering in het pensioenreglement heeft te maken met de zogenaamde garantiebepaling. Deelnemers in onze pensioenregeling hadden ook pensioen kunnen opbouwen via een verplicht gesteld Bedrijfstakpensioenfonds, maar doen met ons Pensioenfonds mee.

Aangezien onze pensioenregeling minstens gelijkwaardig is aan de Bedrijfstakpensioenregeling voor de bouw heeft de werkgever Ballast Nedam vrijstelling van verplichte deelname aan dit fonds. Deze gelijkwaardigheid is door een garantieregeling geborgd in onze regeling. De garantieregeling wordt nu aangepast zodat deze in lijn is met de geldende wetgeving.

Waarom zijn deze veranderingen nodig?

De werkgever en het Pensioenfonds willen naar een betere verdeling van het pensioen tussen alle rechthebbenden binnen het fonds. In de huidige regeling blijft nu het toekomstig pensioen stilstaan. Immers, als het weer beter gaat met de financiële situatie van het fonds wordt eerst de korting hersteld en dan de niet ontvangen indexatie ingehaald. Er blijft dan geen of nauwelijks geld over om de opbouw van nieuw pensioen te verhogen.

Voorals menen die nog niet zoveel hebben opgebouwd, profiteren niet van het herstel van korting of de inhaaltoeslag. Vaak zijn dit relatief jonge, nieuwe werknemers. Door de aanpassingen wordt de aantrekkelijkheid van de regeling voor (met name jongere) 'nieuwe toetreders' vergroot. Juist die nieuwe toetreders zijn nodig voor behoud van draagvlak. Hiervan profiteren alle aangeslotenen bij het fonds. In de nieuwe situatie gaan we herstellen via indexatie van het pensioen. De beschikbare middelen worden hierdoor over alle deelnemers van het fonds verdeeld. Wanneer hersteld wordt anders dan met toeslagen voor iedereen, is dit niet het geval.

Uit berekeningen komt naar voren dat de kans op een toekomstig dekkingstekort met deze maatregelen afneemt en dat de verwachte dekkingsgraad hoger is. In deze wijzigingen zijn de belangen van rechthebbenden evenwichtig naast elkaar afgewogen.

Wat betekent dit voor u?

Dat verschilt per deelnemer. In de onderstaande tabellen hebben we een aantal voorbeelden berekend. Hieruit kunt u afleiden wat deze wijzigingen voor u betekenen.

Leeftijd	Deel van het salaris waarover pensioen wordt opgebouwd	Reeds Opgebouwd pensioen	Te bereiken pensioen huidige regeling Bruto jaarbedrag	Te bereiken pensioen nieuwe regeling Bruto jaarbedrag	Verschil uitgedrukt in percentages (effect in 15 jaar)
Actieven					
60	55.000	17.500	26.132	26.225	+0,4%
55	50.000	14.000	28.964	29.585	+2,1%
45	45.000	7.500	28.289	29.546	+4,4%
45	45.000	5.000	25.508	26.763	+4,9%
35	35.000	5.000	21.073	22.051	+ 4,6%
35	35.000	3.000	18.847	19.825	+5,2%
25	20.000	1.000	9.966	10.525	+5,6%
25	20.000	250	9.136	9.690	+6,1%
Gepensioneerden en ex-deelnemers					
75	N.v.t.	20.000	21.446	21.319	-0,6%
55	N.v.t.	7.500	8.037	7.988	-0,6%
45	N.v.t.	5.000	5.355	5.324	-0,6%
35	N.v.t.	3.000	3.208	3.191	-0,6%

U ziet dat de nieuwe regeling voor jongere en nieuwere deelnemers (zij die minder hebben opgebouwd) relatief iets beter uitpakt dan voor oudere (gepensioneerde) deelnemers. Dat komt omdat de eerste deelcategorie deelnemers eerder profiteert van toekomstige toeslagen (*indexatie*) dan in de huidige regeling.

Het is goed om te realiseren dat er geen grote kans is op toeslag/herstel bij handhaving van de huidige regeling gezien de financiële situatie van het fonds. Daarmee liggen de pensioenuitkomsten van de huidige versus de nieuwe regeling dicht bij elkaar.

Een voorbeeld nader bekeken

In de voorbeelden is uitgegaan van de verwachte gemiddelde indexatie- en kortingskansen voor de komende 15 jaren. Het effect op jaarbasis kan worden berekend door het verschil te delen door 15 jaar. Bij de pensioengerechtigden is het effect van de nieuwe regeling een verschil van -0,6%. Als we -0,6% delen door 15, komen we uit op -0,04% per jaar. Zeker wanneer op jaarbasis wordt gekeken is de achteruitgang minimaal.

Alle genoemde bedragen zijn bruto jaarbedragen. Het netto-effect is kleiner. In berekeningen van bruto naar netto zitten veel onderdelen die in de toekomst nog (sterk) kunnen wijzigen (zoals de belastingen en inhoudingen voor een ziektekostenverzekering). Buiten het bovenstaande overzicht, zien wij nu af van het berekenen en presenteren van onzekere netto effecten.

Informatiebijeenkomst

Op 24 januari organiseert uw Pensioenfonds een Buitengewone Deelnemersvergadering. Tijdens deze bijeenkomst gaan we in op de financiële situatie van het fonds, de wijzigingen in de pensioenregeling en overige maatregelen. U treft een uitnodiging voor deze bijeenkomst aan bij deze nieuwsbrief.

2. Financiële situatie van het fonds

De dekkingsgraad is lager dan 100%

Ondanks goede beleggingsresultaten

De meeste Nederlandse pensioenfondsen zijn sinds de kredietcrisis (2008) in financiële problemen geraakt. Wij ook. Dat zien we aan onze *dekkingsgraad* (zie verderop). Die moet volgens De Nederlandsche Bank ('DNB') minimaal 104,2% zijn. Helaas voldoen wij als fonds daar nog niet aan. Op 30 september 2012 was onze dekkingsgraad 92%. Op onze website publiceren we elk kwartaal de dekkingsgraad www.bnpf.nl.

Wat is de dekkingsgraad?

De dekkingsgraad biedt ons belangrijke financiële informatie. Hoe hoger de dekkingsgraad, hoe beter het in financieel opzicht met ons fonds gaat. Maar wat is de dekkingsgraad eigenlijk, en hoe bereken je hem?

Om het simpel te zeggen: de dekkingsgraad is de hoeveelheid geld die het Pensioenfonds heeft ten opzichte van het bedrag dat wij - nu en in de toekomst - aan pensioenen uitkeren. Uit die verhouding komt een getal. Dat getal x 100% is de dekkingsgraad. Dus:

$$\frac{\text{Vermogen (geld)}}{\text{Verplichtingen (uitgaven)}} \times 100\% = \text{de dekkingsgraad}$$

Bij een dekkingsgraad van 100% hebben wij dus precies genoeg geld om alle pensioenen - nu én in de toekomst - te kunnen uitkeren. Dat zijn de *verplichtingen*. Om de pensioenen ieder jaar ook met een toeslag te kunnen verhogen moet de dekkingsgraad natuurlijk nog een stuk hoger dan 100% zijn.

Hoe kon de dekkingsgraad zo snel dalen?

Sinds eind 2007 zagen we de dekkingsgraad enorm dalen. Hoe is die snelle daling te verklaren? Dat had vooral te maken met twee ontwikkelingen: steeds meer oudere Nederlanders die bovendien steeds ouder worden en een lagere rentestand. Begin 2010 liet het Centraal Bureau voor de Statistiek weten dat de in december 2008 gepubliceerde tweejaarlijkse prognose van de levensverwachting inmiddels door nieuwe inzichten was achterhaald. Goed nieuws, maar voor pensioenfondsen een alarmerend bericht: Nederlanders bleken volgens de informatie van het CBS nóg ouder te worden dan we tot 2010 dachten. En het einde is wat dat betreft nog niet in zicht. Voor pensioenfondsen betekent dit dat zij hierdoor gemiddeld ook langer pensioen moeten uitkeren aan hun deelnemers. Hogere verplichtingen, en dus een lagere dekkingsgraad.

Nieuwe overlevingstafels

In september van dit jaar zijn de nieuwe prognosetafels gepubliceerd. De tafels geven aan wat de levensverwachting is voor vrouwen en mannen in Nederland. Uit de nieuwe tafels blijkt dat de levensverwachting voor zowel mannen als vrouwen toeneemt. Bij mannen nog sneller. De stijging van de levensverwachting is goed nieuws, maar betekent ook dat pensioenfondsen meer geld in kas nodig hebben om de pensioenen te kunnen uitbetalen. De verplichtingen voor pensioenfondsen nemen hierdoor toe. Ieder fonds maakt deze tafels passend voor de eigen situatie. Zo zijn er voor Ballast Nedam specifieke aanpassingen aan de 'standaardtafels' gemaakt. Deze aanpassingen betekenen een (verdere) verzwaring van de verplichtingen. De verplichtingen zijn hierdoor in 2012 met ca. 1,5% gestegen.

Een tweede negatieve ontwikkeling was de lage rentestand. Als gevolg van de (krediet)crisis daalde de rente in korte tijd van ruim 4% naar ongeveer 2,5%. Zo'n lage rentestand is voor pensioenfondsen heel ongunstig. Wij hebben - net als alle pensioenfondsen - juist baat bij een hoge rentestand. In dat geval mogen wij onze verplichtingen namelijk lager vaststellen. En lagere verplichtingen betekent een hogere dekkingsgraad. Bij een dalende rente gaan de verplichtingen juist omhoog. Met als gevolg een dalende dekkingsgraad.

Beleggingen doen het prima

De verplichtingen van Nederlandse pensioenfondsen zijn de afgelopen jaren dus sterk gestegen. Pensioen is hierdoor duurder geworden; er is gewoon meer geld (vermogen) nodig voor hetzelfde pensioen. Het vermogen van een pensioenfonds bestaat uit ingelegde premies en beleggingsrendementen. Voor een dekkingsgraad van 100% moet het vermogen gelijk zijn aan de pensioenverplichtingen. Die verplichtingen zijn gestegen. Ons vermogen ook?

Het antwoord op die vraag is: ja! Onze beleggingen deden het in 2010, 2011 en 2012 goed, met rendementen van 12% (2010) en 7,6% (2011). In 2012 is tot en met november een rendement gehaald van 13%. Hierdoor hebben we nu meer geld 'in kas'.

Verplichtingen stijgen sterker dan vermogen

En toch is onze dekkingsgraad lager dan 100%. Hoe kan dat? Dat komt doordat onze verplichtingen sterker zijn gestegen dan ons vermogen. Dat komt door de lage rente en de toegenomen levensverwachting, deze hebben een groter stijgend effect op onze verplichtingen dan het (korte termijn) positieve effect op het vermogen.

Ons vermogen steeg in 2011 met bijna 50 miljoen euro. Dat is heel veel geld. Maar onze verplichtingen namen met ruim 100 miljoen euro toe! Ons vermogen had dus ook met minimaal 100 miljoen euro moeten toenemen. Dat is ondanks een prima beleggingsrendement niet gelukt.

Hoe is de situatie nu?

Omdat veel pensioenfondsen door de lage rentestand in de problemen kwamen, besloot de regering de spelregels iets te veranderen. Pensioenfondsen mogen nu een andere rente gebruiken.

Dat zorgt wel voor een lichte daling van de verplichtingen van uw Pensioenfonds. Maar dat effect is deels weer teniet gedaan door de verplichte verdere verzwaring van de overlevingstafels in 2012. De financiële situatie bij het fonds blijft slecht.

3. Korten pensioen in 2013

Het Pensioenfonds staat er, zoals eerder aangegeven, financieel niet goed voor. Op basis van berekeningen die wij nu moeten maken is er te weinig geld om alle lopende en (verwachte) toekomstige pensioenen te kunnen uitkeren. Daarom moeten we iets doen dat nu wel een positief effect op de dekkingsgraad van het Pensioenfonds heeft: het verlagen van de opgebouwde pensioenen en de pensioenuitkeringen, ook wel korten genoemd. U heeft hierover in maart 2012 een brief ontvangen.

Pensioenen per 1 april 2013 omlaag

U heeft al eerder van ons een brief ontvangen met de mededeling dat op 1 april 2013 het pensioen dat u heeft opgebouwd met maximaal 7% omlaag gaat. Ontvangt u al een pensioen? Dan is uw uitkering vanaf april 2013 maximaal 7% lager.

Die maatregel nemen we natuurlijk niet zomaar. Het verlagen van de pensioenen is het laatste middel dat het Pensioenfonds kan inzetten om de dekkingsgraad te laten stijgen. Het Bestuur heeft alle middelen bekeken om de financiële toestand bij te sturen en stelt vast dat deze allemaal volledig ingezet zijn. Door de pensioenen te verlagen versnelt ons Pensioenfonds het (wettelijke verplichte) financiële herstel.

Blijft het hierbij?

Is die verwachte pensioenverlaging van maximaal 7% voldoende? We zouden die vraag graag met 'ja' beantwoorden, maar helaas: ook daarna kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn. Om financieel weer 'boven Jan' te komen zou de pensioenkorting namelijk ongeveer 10% moeten zijn (gebaseerd op cijfers van einde 2011).

We hebben afgesproken dat we de (opgebouwde) pensioenen nu, naar verwachting, eerst met maximaal 7% verlagen per 1 april 2013. Eind 2013 volgt mogelijk nog een tweede verlaging van ongeveer 3%, tenzij de dekkingsgraad van het Pensioenfonds op dat moment 104,2% is. Alleen dan gaat de tweede pensioenverlaging niet door of zal deze kleiner kunnen zijn. De kans daarop achten wij op dit moment overigens niet realistisch.

Wij laten u uiterlijk eind maart 2013 (op basis van de financiële situatie per 31 december 2012) weten welke restantkorting wij verwachten te moeten uitvoeren per 31 december 2013 (zie ook de Communicatiekalender in deze nieuwsbrief) om te voldoen aan de wettelijke eisen.

4. Verlagen opbouwpercentage

Naast het korten van pensioen heeft het Bestuur van het Pensioenfonds besloten het opbouwpercentage van het pensioen te verlagen. Alle deelnemers die pensioen opbouwen hebben hierover onlangs een brief ontvangen. In 2013 gaan zij minder pensioen opbouwen.

Elk jaar bouwt een deelnemer een stukje pensioen op. Dit gebeurt aan de hand van het opbouwpercentage. Op dit moment bouwt u per jaar 2,25% op. Dit percentage gaat voor het jaar 2013 omlaag. Voor 2014 wordt de situatie opnieuw bekeken. Het nieuwe opbouwpercentage voor 2013 wordt in februari of maart 2013 bekend gemaakt. We doen dit op basis van het geld dat we in 2013 voor de opbouw van alle pensioenen nodig hebben, de premies die wij hiervoor ontvangen én de rentestand.

Waarom doen we dit?

De inkoop van pensioen wordt betaald via de premie. Door de pensioenopbouw te verlagen is de huidige premie voldoende voor de inkoop en gaat de financiële positie van het fonds niet verder achteruit. Zou de opbouw ongewijzigd blijven dan is er meer premie nodig of moet het fonds de pensioenen nog meer verlagen.

Het verhogen van de premie is geen alternatief. De werkgever heeft een vaste premie met het Pensioenfonds afgesproken. Gezien de ingrijpendheid van de maatregel heeft het Pensioenfonds uitgebreid met de werkgever gesproken om de premie te verhogen. De werkgever heeft aangegeven dat de premie niet verder wordt verhoogd.

Geen overlap met pensioenverlaging

Over de verlaagde opbouw in 2013 passen we niet ook nog eens de aangekondigde pensioenverlaging (korting) toe. Hiervoor hebben we een administratieve oplossing gevonden. Voor u is het van belang om te weten dat er effectief dus geen sprake is van samenloop.

Toets door DNB

Het Pensioenfonds heeft de plannen over de pensioenverlaging en de verlaging van het opbouwpercentage voorgelegd aan De Nederlandsche Bank ('DNB'). DNB toetst de geplande uitvoering en kijkt hierbij vooral naar de verschillende onderdelen van de verplichte norm van evenwichtige belangenafweging. Die toetsing loopt op het moment van schrijven van deze nieuwsbrief.

5. Methode intern toezicht verandert: Vanaf 1 januari 2013 gaat de Visitatiecommissie aan de slag

Vooruitlopend op de strengere wetgeving op het gebied van toezicht krijgen we vanaf 1 januari 2013 een Visitatiecommissie. Deze commissie (van drie externe deskundigen) kijkt vooral naar hoe het Bestuur functioneert en hoe alles loopt (de bestuurlijke processen). Vervolgens geeft de commissie het Bestuur advies over wat beter kan. Advies waar het Bestuur goed naar zal luisteren!

Tijdens de laatste Deelnemersvergadering zijn de statuten voor het oprichten van de Visitatiecommissie goedgekeurd. De leden van de commissie zijn nog niet bekend. De eerste visitatie zal zich richten op het jaar 2012.

De Visitatiecommissie komt in de plaats van het eerdere (wettelijke verplichte) interne toezicht. Dat was geregeld via een Algemeen Bestuur dat toezicht hield op het Dagelijks Bestuur van het Pensioenfonds. Het Bestuur is (evenals het Verantwoordingsorgaan) van mening dat een Visitatiecommissie op dit moment een betere invulling is van het Intern Toezicht.

6. Pensioengerechtigden verenigd

Een aantal pensioengerechtigden is bezig met het oprichten van een Vereniging van Pensioengerechtigden. Deze Vereniging staat los van de structuur van het Pensioenfonds, maar uiteraard gaat het Bestuur uit van een goede samenwerking. Binnenkort komt er een oprichtingsvergadering. Wilt u hier meer over weten? Neem dan contact op met Kees Wierda (info@vvp-bnfp.nl) of Jaap Dieben (secretariaat@vvp-bnfp.nl) of Hans Waanders (penningmeester@vvp-bnfp.nl).

7. Kom naar de Informatiebijeenkomst op 24 januari

In deze nieuwsbrief staat heel veel informatie. Wij kunnen ons voorstellen dat dit vragen bij u oproept. Daarnaast willen wij het nieuws graag verder toelichten.

Daarom organiseren wij in januari een Buitengewone Deelnemersvergadering. U krijgt tijdens deze bijeenkomst volop de gelegenheid om uw vragen te stellen.

De uitnodiging voor deze bijeenkomst treft u aan bij deze nieuwsbrief.

8. Communicatiekalender

Januari 2013	Buitengewone Deelnemersvergadering
Februari of maart 2013	Bekendmaking opbouwpercentage 2013
Uiterlijk eind maart 2013	Bekendmaking hoogte pensioenverlaging (korting) per 1 april 2013 plus indicatie restantkorting per 31 december 2013
Uiterlijk eind maart 2013	Nieuw pensioenreglement behorende bij de nieuwe pensioenregeling